

Om sauesykdommen mædi

Mædi er en alvorlig og kronisk sykdom hos sau. Det finnes ingen behandling eller vaksine mot viruset. Sykdomsutviklingen tar lang tid, symptomene er ofte vage, og det kan ta måneder fra et dyr er smittet til det kan avdekkes ved testing. Viruset overlever ikke lenge utenfor dyret. Viruset smitter hovedsakelig via direkte nesekontakt, dråpesmitte og via melk. Lam og kje som blir oppfôret med melk fra sauer med mædismitte kan bli smittet. Virus smitter ikke over morkaken til fosteret. Det er angitt å være liten smittefare på utmarksbeite.

- **Mattilsynet minner om at livdyrforflytninger er viktigste kilde til overføring og spredning av sykdomssmitte, og derfor bør begrenses mest mulig.**
- **Vær nøye med hvem du kjøper fra.**
- **Unngå felles transport og oppstalling med andre flokker (dersom det er mulig) når dyra skal til/fra fellesbeite.**

Om mædisonen i Trøndelag

Følgende kommuner er omfattet: Nærøysund, Leka, Namsskogan, Røyrvik, Namsos, Høylandet, Flatanger, Overhalla, Grong, Lierne, Snåsa, Steinkjer, Inderøy, Indre Fosen, Verdal, Frosta, Levanger, Stjørdal, Meråker, Osen, Ålfjord og Ørland.

Sonen ligger uendret inntil videre, det er ikke satt sluttdato. Det er per nå ikke besluttet ny kartlegging av mulig smitte gjennom prøvetaking i offentlig regi i sonen.

Gyldighet av prøveresultat:

Gyldigheten av prøveresultat er fortsatt 36 måneder.

Det skal ikke være tatt inn hunndyr av småfe de siste 10 månedene før prøvene tas. Dette gjelder ikke dersom anlegget kun har mottatt dyr fra anlegg hvor dyrene er testet for lentivirus (mædi, CAE) i henhold til reglene.

Prøveresultatene vil ikke lenger være gyldige dersom avsenderanlegget flytter sau eller geit inn i dyreholdet uten å følge reglene for flytting.

Viktig å overholde reglene for flytting av sau

Mange småfesykdommer har lang inkubasjonstid, det vil si den tiden fra dyrene blir smittet til de viser symptomer. Mædi, CAE, paratuberkulose og skrapesjuke er eksempler på slike sykdommer. Et dyr som er smittet med slike sykdommer kan derfor smitte mange før vi ser at de er syke og kan få bekreftet dette gjennom prøvetaking og analyse på laboratoriet. Det er derfor svært uheldig om dyreholdere flytter og selger småfe uten å følge regelverket.

Oppfordrer alle mottakere til å bidra til at flytting av sau foregår etter reglene. Ved å følge regelverket for flytting av sau ivaretar vi sauenæringas interesser, dyras beste og samfunnsinteressene.

[Skriv her]

REGLER FOR FLYTTING AV SAU:

Se info på mattilsynet.no: [Sau og geit | Mattilsynet](#)

- Flytte **vær** mellom anlegg med småfe innen mædisonen er tillatt uten at det søkes Mattilsynet, men det må følge en egenerklæring med dyret/dyrene. Det er ikke nødvendig med veterinærattest.
- Flytte **hunndyr** mellom anlegg med småfe er forbudt med mindre den driftsansvarlige er den samme på begge anleggene. Mattilsynet kan likevel gi tillatelse til slik forflytning etter søknad fra driftsansvarlig i mottakeranlegget. Det må testes for mædi (lentivirus) og egenerklæring må følge med dyret/dyrene.
- Flytte **lam/kje** (også hunndyr) som skal slaktes før de er 8 mnd. gamle og som holdes adskilt fra andre småfe i andre anlegg med småfe etter flytting (f.eks. kopplam):

Tillatt. Trenger ikke søke Mattilsynet om flytting, trenger ikke egenerklæring og trenger ikke veterinærattest.
- Flytte sau ut av sonen: Forbudt.

Unntatt fra dette forbudet er:
 - a. flytting av sau direkte til slakteri
 - b. hjemhenting av sau etter beiting på utmark i sonen dersom de ikke fraktes sammen med sau fra andre anlegg
 - c. flytting av sau til beite som sauer fra anlegget tidligere har beitet på
 - d. flytting til avlsstasjon.
- Flytte sau inn i sonen: Forbudt.

Unntatt fra dette forbudet er flytting av:
 - a. sau direkte til slakteri.
 - b. sau tilbake til sonen etter beiting på utmark og som ikke fraktes sammen med sau fra andre anlegg.
 - c. vær der det er testet for lentivirus (mædi) med negativt resultat.

(i overensstemmelse med [landdyrforflytningsforskriften vedlegg V, bokstav A.](#))
 - d. hunndyr av sau der Mattilsynet har gitt tillatelse til flytting

(med hjemmel i [landdyrforflytningsforskriften § 17 første ledd annet punktum.](#))

[Skriv her]